

PISANJE PRIDEVNIKOV NA *-OV*, *-EV*, *-IN* IZ LASTNIH IMEN

Nataša Jakop

Uvod

Namen prispevka je opozoriti na opaznejši odmik od tradicije pisanja pridevnikov na *-ov*, *-ev*, *-in* iz lastnih imen v slovenščini, ki ga je z normiranjem pisne dvojnice v rabi začetnice prinesel aktualni pravopisni slovar (SP 2001). Prvič v zgodovini slovenskega pravopisja in leksikografije so ti pridevniki normirani prednostno z malo začetnico; oblika z veliko začetnico je v pravopisnem slovarju navedena na drugem mestu in ima status »manj navadne dvojnice« (SP 2001: § 1066, oznaka *in*), npr. *ahilova* in *Ahilova peta*, *adamovo* in *Adamovo jabolko*, *parkinsonova* in *Parkinsonova bolezen*, *papinov* in *Papinov lonec*. Že bežen prelet jezikovnega gradiva pokaže, da bo ob ponovnem normativnem ovrednotenju rabe začetnice pri pridevnikih iz lastnega imena težko brez zadržkov slediti trenutni kodifikaciji.

1. Pridevniki iz lastnih imen kot pravopisna kategorija

Pridevniki iz lastnih imen, ki bi jim morda lahko rekli *izlastnoimenski pridevniki*,¹ spadajo v slovenščini med pravopisno problematično besedje in zajamejo obširno skupino pridevnikov, ki jim je skupna motivacija iz lastnega imena. Izpeljani so iz vseh treh skupin lastnih imen, tj. osebnih, zemljepisnih in stvarnih, ter tvorjeni s priponskimi obrazili *-ov*, *-ev*, *-in*, *-ski*, *-ovski*, *-evski*, *-anski* ipd., npr. *Cankarjev*, *cankarski*, *cankarjevski*, *cankarjanski* (< Cankar), *Adamov*, *adamovski* (< Adam); *alpski* (< Alpe); *Mercatorjev*, *mercatorski* (< Mercator). Za pravopisno obravnavo so zanimivi z več vidikov, tako ožje- kot širšepравopisnega, saj jezikovnim uporabnikom povzročajo težave pri odločanju o rabi velike oz. male začetnice, podomačevanju in tvorbi pridevnika. Raba velike oz. male začetnice je težavna zlasti pri pridevnikih iz lastnega imena, kadar so sestavina stalnih besednih zvez in frazemov (Jakop 2009: 81), npr. *Alpsko mleko* |blagovna znamka| – *alpsko mleko* |trajno mleko|;

.....
1 Izraz »lastnoimenski pridevnik« je omejen le na svojilne pridevnike in izpeljavo iz osebnega lastnega imena z eksplicitno izključitvijo pridevnikov na *-ski* (Toporišič 1992: 92). Izraz »izimenski« je terminološko že zaseden; označuje tvorbo iz samostalniških ali pridevniških besed (Toporišič 1992: 65: imenski, imenska zloženka). V terminologiji se z izrazom »izlastnoimensko izrazje« (Košmrlič - Levčič 1998) označuje iz osebnih, zemljepisnih ali stvarnih lastnih imen nastalo eno- ali večbesedno strokovno izrazje, npr. *tesla* |mrska enota| (< Nikola Tesla). Prim. Jakop (2009: 74).

Salomonovi otoki |zemljepisno lastno ime| – *salomonov/Salomonov pečat*² |rastlina|; *Ahilova/ahilova peta* |slabost, šibka točka|.

Raba začetnice ni edina zadrega sodobnega pravopisja glede normiranja teh pridevnikov. Odstopanja od kodifikacije opažamo pri tvorbi nekaterih pridevnikov iz tujih lastnih imen, kjer se v gradivu pojavljajo nove, nekodificirane dvojnične oblike,³ npr. *Georgeov* (51 %) namesto *Georgeev* (< George), *Hertzov* (37 %) namesto *Hertzev/Herčev* (< Hertz), ali pa se katera od kodificirane dvojnice opušča, npr. *Cavačev* (< Cavazza), *Herčev* (< Hertz), *Monetev* (< Monet), *Molièrjev* (< Molièr), kjer gradivo potrjuje manj kot 5-odstotno rabno normo.⁴ Med razloge za težave oziroma odstopanja od kodificirane norme štejemo: slabo poznavanje pravil besedotvorja, zapletena in mestoma nedosledna pravopisna pravila glede tvorbe (npr. *Keatsev/Keatsov* – *Barentsov*) ter spremenjeno normo glede na prejšnji predpis (npr. SP 1962: *Georgeov, Molièrov*).

Proces podomačevanja pridevnikov iz prevzetih lastnih imen, zlasti pridevnikov na *-ov, -ev, -in*, kadar se pišejo z malo začetnico, poteka precej nepredvidljivo. Pravopisna pravila se doslej še niso opredelila do tega vprašanja. Ugotovimo lahko, da so se popolnoma podomačene oblike pridevnika uveljavile v primerih, ko lastnoimenski izvor v družbi ni več splošno uzeveščen, npr. *burova voda, burova tableta* (< August Burow), *hofmanove kapljice* (< Friedrich Hoffmann), ali je prišlo do apelativizacije imena že pred tvorbo pridevnika, npr. *dizlov motor, dizelski motor* (*dizel, dizel motor* < Rudolf Diesel), ter pri izpeljavi iz že prej podomačenega lastnega imena, npr. *Ojdipov/ojdipov kompleks* (< Ojdip < Oidip). Vsekakor podomačevanje očitno ni povezano le z občnoimenskostjo, v slovenščini izraženo z rabo male začetnice, saj zajame tudi pridevnike, pisane z veliko začetnico. Pri tem pa poskusi podomačevanja povzročajo nepotreben porast dvojničnih oblik, npr. *Gaussova krivulja* (96)/*gaussova krivulja* (13) – *Gausova krivulja* (5) – *Gavsova krivulja* (3); *Alzheimerjeva bolezen* (1738)/*alzheimerjeva bolezen* (1145) – *Alzhajmerjeva bolezen* (8) – *Alchajmerjeva bolezen* (0). Podomačene oblike pridevnika so povezane še z rabo v posameznih besednih zvezah, npr. *knajpova kava* – *Kneippova/kneippova kopel* (< Sebastian Kneipp), *Cojzova koč* – *Zoisova/zoisova zvončnica, Zoisova stipendija* (< Žiga Zois). Največkrat pa se pisna podoba izvornega imena v pridevniku ohrani ne glede na začetnico, npr. *Addisonova/addisonova bolezen* [édisonova], *Basedowova/basedowova bolezen* [bázedovova], *Briggsovi logaritmi* [bríksovi],⁵ *Joulov zakon* [džúlov-],⁶ *Machovo/machovo število* [máhovo], *Newtonov/newtonov zakon* [njútonov-], *Ohmov/ohmov zakon* [ómov-], *Ottov/ottov motor* [ótov-], *Pagetoval/pagetova bolezen* [pedžétova], *Priolov/pri-*

2 SP 2001 je kodificiral le obliko z malo začetnico, v jezikovnem gradivu se pojavlja dvojica z veliko začetnico, npr. *Mnogocvetni Salomonov pečat cveti od konca aprila do junija*.

3 Na to je bilo opozorjeno že v Dobrovoljc, Jakop (2011: 135–142).

4 Vsi statistični podatki v prispevku so izračunani po lematiziranem gradivu besedilnega korpusa Gigafida.

5 V gradivu ni potrditev za rabo male začetnice.

6 V gradivu ni potrditev za rabo male začetnice.

olov delišes [príjolov-]. Glede na splošno normativno usmeritev, da se občnoimenska poimevanja razen redkih izjem v slovenščini pisno podomačujejo (SP 2001: § 164), se zdi težnja po ohranitvi izvorne pisne podobe izlastnoimenskih pridevnikov na *-ov*, *-ev*, *-in* eden od dokazov, da kljub nesvojljnemu pomenu pridevnika v jeziku obstaja izrazna potreba po ohranitvi lastnoimenskega izvora.

Glede posebnosti podomačevanja želimo opozoriti še na posamezne primere, kjer je prišlo do neustrezno podomačenega izgovora pridevnika, npr. *Sacherjeva/sacherjeva/saherjeva torta* [sáherjeva] namesto [záherjeva] in *Braillova/braillova pisava* [brájlova] namesto [brájeva]. Podobno se je zgodilo pri *Morsejevi abecedi* (< Morse [mórs]), kjer je bilo v SSKJ napotilo k pridevniški obliki *Mórzejev*, ki se še danes občasno pojavi v gradivu, medtem ko je že Glonarjev *Slovar slovenskega jezika* (Glonar 1936) registriral pisno obliko *Morsejev*, SP 1950 in SP 1962 pa sta normirala celo dvojnično pisno in izgovorno obliko pridevnika, *Mórsov* tudi *Mórzejev*.

V nadaljevanju prispevka se ukvarjamo le z rabo velike oz. male začetnice pridevnikov na *-ov*, *-ev*, *-in*, saj jo zaradi odmika od kodifikacije in opaznega neskladja med predpisom in rabno normo razumemo kot eno od prioriternih nalog sodobne normativistike.

2. Normiranje pridevnikov na *-ov*, *-ev*, *-in* v preteklosti

Slovenski pravopisi so pridevnike iz lastnih imen tradicionalno obravnavali v poglavju o pisanju »svojljnih pridevnikov« iz osebnih lastnih imen, npr. Breznik 1920 (13. čl.), SP 1935 (9. čl.), SP 1950 (14. čl.), SP 1962 (37. čl., 6. točka), *Načrt* 1981 (str. 25). Pod vplivom novih jezikoslovnih spoznanj v 70. letih, da iz osebnih lastnih imen tvorjeni pridevniki s priponskimi obrazili *-ov*, *-ev*, *-in* ne izražajo le svojljnosti, temveč tudi druge pomene,⁷ npr. *Ahilov ščit* (ščit od Ahila, ki pripada Ahilu) – *ahilova peta* (peta kot pri Ahilu, značilna za Ahila), sta bili v nova pravila vpeljani dve kategoriji, ki ločujeta rabo velike oz. male začetnice pridevnika, tj. »svojljni pridevniki iz besed, pisanih z veliko« (SP1P 1990, SP 2001: § 115) in »vrstni pridevniki na *-ov*, *-ev*, *-in* iz lastnih imen« (SP1P 1990, SP 2001: § 157). Ob tem se zdi formulacija »besede, pisane z veliko« za pravopisno terminologijo preveč poljudna in nestrokovna. Pomenljivo je tudi, da v pravopisni *Slovarček jezikoslovnih izrazov* (SP 2001: § 1135) izraz »svojljni pridevnik« sploh ni bil vključen ter da v opredelitev izraza »vrstni pridevnik« ni bila zajeta za pravopisno obravnavo bistvena prvina: možnost izpeljave vrstnega pridevnika iz lastnega imena s priponskimi obrazili *-ov*, *-ev*, *-in*. Možnost izpeljave iz lastnih imen je izostala tudi v opredelitvi izrazov »svojljni pridevnik« in »vrstni pridevnik« v *Enciklopediji slovenskega jezika* (Toporišič 1992:

7 Prim. Vidovič Muha, 1977, *Pomen pridevniške besede in njena skladenjska zveza: magistrsko delo*, Ljubljana; Vidovič Muha, 1978, Merila pomenske delitve nezaimenske pridevniške besede, *Slavistična revija*, let. 26, št. 3, 253–276; Vidovič Muha, 1978, Pomenske skupine nekakovostnih izpeljanih pridevnikov, *Slavistična revija*, let. 29, št. 1, 19–42, Ljubljana.

319, 358). Lastnoimenska motivacija in izpeljava s priponskimi obrazili *-ov*, *-ev*, *-in* sta kot bistveni za obravnavo tega pravopisnega pojava izpostavljeni že v prvem slovenskem pravopisu (Levec 1899: § 596):

»Z veliko začetnico se pišejo tudi pridevniki, ki so s priponami *-ov* (*-ev*), *-ji*, *-in*, *-nji* narejeni od osebnih lastnih imen ali pa od imen, ki se rabijo kot lastna imena.«

Pravopisni slovarji do SP 1962, tj. Levec 1899, Breznik 1920, SP 1935, SP 1950, so pridevnike na *-ov*, *-ev*, *-in* normirali dosledno z veliko začetnico, tudi kadar so pridevniki izražali nesvojiljne pomene (Jakop 2009: 74–76), kar je lepo razvidno iz slovarskega prikaza v SP 1950 (str. 61):

Adam -a *m os. ime*, Adámov -a -o: ~o jabolko na vratu vidni ščitasti hrustanci pri odraslem moškem; ~a obleka *nagôta*; ~i potomci *ljudje*; ~ sin *slaboten*, *zmojljiv človek*

Raba velike oz. male začetnice je bila v tem obdobju utemeljena besedotvorno, glede na vrsto priponskega obrazila (*-ov*, *-ev*, *-in* proti *-ski*, *-ovski*, *-evski*, *-anski*), ne semantično glede na pomenske skupine pridevnika.

Norma v SP 1962 in kasneje v SSKJ je sledila aktualnemu gradivu (Jakop 2009: 76). Zaradi dvojnične rabe pisanja pridevnikov iz lastnih imen v petdesetih letih prejšnjega stoletja, zlasti pri poimenovanjih rastlin, je SP 1962 (37. čl., 6. točka) pri teh normiral dopustno pisanje z malo začetnico, npr. *salomonov pečat*, *marijini laski*. Dvojnična raba pridevnikov *Salomonov*, *Marijin* je izpričana v jezikovnem gradivu Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU, ki je bilo, kot poroča Bajec (1961/62: 13), osnovni vir za SP 1962 in kasneje SSKJ.⁸

SSKJ je v primerjavi s SP 1962 prinesel veliko več dvojnic. Pri normiranju je slovar sledil aktualnemu jezikovnemu gradivu oz. rabni normi, zato kodifikacija ni sistemska, npr. pridevnik *Adamov* kot del frazema *bil je v Adamovem kostumu* 'gol, nag' oz. kot del stalne besedne zveze *Adamovo jabolko* in *adamovo jabolko* 'vidna hrustančna izboklina na moškem vratu'. V SSKJ so poimenovanja rastlin normirana ali z malo začetnico, npr. *marijini laski*, *salomonov pečat*, ali z veliko začetnico, npr. *Blagajev volčin*, *Sprengerjev beluš*, ali kot dvojnice, npr. *Zoisova zvončnica* in *zoisova zvončnica*. Podobno velja za poimenovanja izumov in duhovne lastnine, npr. *Pitagorov izrek* – *Kaplanova turbina* in *kaplanova turbina*, *Žnideršičev panj* in *žnideršičev panj* – *bergmanova cev*. Poimenovanja za dele telesa so normirana z veliko začetnico, npr. *Ahilova kita*, ali dvojnično, npr. *Adamovo jabolko* in *adamovo jabolko*, frazemi, katerih sestavina je pridevnik iz lastnega imena, so normirani z veliko začetnico, npr. *Ariadnina nit*, in le izjemoma z malo začetnico, npr. *blažev žegen*. Ob tem ni nepomembno izpostaviti dejstva, da so pri dvojničnih oblikah v SSKJ na prvem mestu vedno zapisani pridevniki z veliko začetnico.

8 Digitalizirana listkovna kartoteka (*Slovensko besedišče*) je dostopna na <<http://isjfr.zrc-sazu.si/sl/>> (Zbirke, Slovensko besedišče).

3. Norma v SP 2001 in sodobno jezikovno gradivo

Aktualna pravopisna pravila glede pisanja začetnice pri pridevnikih na *-ov*, *-ev*, *-in* niso konsistentna s pravopisnim slovarjem (SP 2001), tako pravila kot slovar pa se precej odmikajo od realnega stanja v sodobnem jezikovnem gradivu.⁹ Medtem ko pravila določajo rabo velike začetnice le pri pridevnikih, ki izražajo svojilnost, pri drugih pa se priporoča pisanje z malo začetnico (SP 2001: § 115, 157–159) – z izjemo pridevnikov, ki zaznamujejo duhovno last in zvezah s prenesenim pomenom, pri katerih se dopušča tudi pisanje z veliko začetnico –, je pravopisni slovar razširil dvojnično normo na vse skupine poimenovanj, katerih del je nesvojilni pridevnik na *-ov*, *-ev*, *-in*: posamezna poimenovanja rastlin, npr. *blagajev* in *Blagajev volčín*, bolezni, npr. *parkinsonova* in *Parkinsonova bolezen*, deli telesa, npr. *adamovo* in *Adamovo jabolko*, izumi, npr. *papinov* in *Papinov lonec*,¹⁰ in frazemov, npr. *ahilova* in *Ahilova peta*. Pri tem je še toliko opaznejša kodifikacija velike začetnice v primerih kot *Gospodov dan* [nedelja], *Gospodova molitev* [očenaš], *Marijino vnebovzetje*, *Dow-Jonesov indeks* [borzni indeks], *Borštnikov prstan* [gledališka nagrada], in ne nazadnje tudi izjema v pravilu o pisanju praznikov, ki se sicer v slovenščini pišejo z malo začetnico, a z veliko, kadar so izpeljani iz priimkov, npr. *Prešernov dan* (Jakop 2009: 80).¹¹

Kljub kodificirani fakultativni rabi začetnice pridevnika se v sodobnem jezikovnem gradivu v mnogih primerih uresničuje le velika začetnica, zlasti kadar je pridevnik sestavina stalne besedne zveze, npr. *Arhimedov zakon*, *Boltzmannova konstanta*, *Boylov zakon*, *Dopplerjev pojav*, *Hipokratova prisega*, *Newtonov zakon*, *Turnerjev sindrom* (vsi 100 %). Ob dvojnični rabi je velika začetnica pogosto bistveno frekventnejša, npr. *Ahilova peta* (62 %), *Andrejev križ* (67 %), *Arhimedova točka* (92 %), *Ariadnina nit* (96 %), *Aspergerjev sindrom* (70 %), *Celzijeva stopinja* (95 %), *Chronova bolezen* (83 %), *Downov sindrom* (74 %), *Kristusova leta* (91 %), *Parkinsonova bolezen* (56 %), *Pitagorov izrek* (97 %), *Reyev sindrom* (93 %), *Sacherjeva torta* (61 %), *Sizifovo delo* (67 %). Ob tem seveda ne smemo prezreti sicer redkih pridevnikov, kjer je dvojnično normirano obliko že izpodrinil zapis z malo začetnico, npr. *grahamov kruh* (100 %).

Slovarskega prikaza izlastnoimenskih pridevnikov na *-ov*, *-ev*, *-in* v SP 2001 doslej ni še nihče kritično ovrednotil, zato ob koncu želimo opozoriti še na zavajajoč prikaz iztočnice pri teh pridevnikih, saj jo je brez ustreznih napatil mogoče interpretirati kot enakovredno pisno

9 To je bilo opaženo že takoj po izidu pravopisnega slovarja. Prim. Kržišnik (2003: 232–233), ki je z analizo gradiva v korpusu FidaPLUS ugotovila, da se »zglede s prekategoriziranim svojilnim pridevnikom iz lastnega imena pišejo variantno, z veliko ali malo«, razmerje med veliko in malo začetnico pa gre v prid veliki začetnici. Dobrovoljc (2008: 92) poroča o podobnih rezultatih na osnovi »pregledanih 5500 zapisov besednih zvez, ki so v pravopisu normirane kot enakovredne dvojnice«; ugotavlja povsem prevladujočo rabo velike začetnice pri zvezah, ki označujejo duhovno lastnino ali se nanašajo na kulturno tematiko, in prednostno rabo male začetnice v zvezah *blagajev volčín* (rastlina), *adamovo jabolko*, *ahilova peta* in *evstahijeva cev* (del telesa).

10 Pomenska področja z zgledi po Dobrovoljc (2004: 158).

11 Gradivo in pravopisni slovar potrjujeta veliko začetnico tudi pri nekaterih praznikih, ki so izpeljani iz imena, npr. *Marijino vnebovzetje* (95 %).

dvojnico glede začetnice, ne glede na skladenjsko rabo in pomen pridevnika, npr. iztočnica *abrahamov*,

ábrahamov in Ábrahamov -a -o (â) šalj.: ~a leta |starost okoli petdeset let|; biti v ~em naročju |mrtev|

saj ni nikjer eksplicitno navedeno, da je dvojnična raba začetnice omejena le na pridevnik, kadar je sestavina stalnih besed oz. frazemov, kjer nima svojilnega pomena, medtem ko svojilni pridevnik seveda nima dvojnične oblike, npr. *Abrahamov sin Izak*. Do neustrezne interpretacije bi utegnilo priti zlasti zato, ker svojilnega pridevnika *Abrahamov* v SP 2001 sploh ni, saj so iztočnice oz. podiztočnice k osebnim lastnim imenom v pravopisnem slovarju le tisti pridevniki, ki so problematični glede tvorbe (težji primeri iz besedotvorja), npr. *Budov* °*Budin* (< Buda -e in -a m, oseb. i.), *Abélardev* in *Abelardov* (< Abélard -a m, oseb. i.), *Aetijev* (< Aetij -a m, oseb. i.) ipd.

Slovar bo v tej pravopisni kategoriji obvestilen, če bo ustrezno razmejil rabo velike oziroma dvojnične velike in male začetnice pridevnika. Predlog¹² posodobljenega prikaza pridevniške iztočnice je zato usmerjen v ločevanje svojilnega od drugih pomenov in v prikaz rabe velike oz. male začetnice pridevnika v različnih skladenjskih položajih, pri čemer se zdi smiselno ohraniti tradicionalno že uveljavljeno slovarsko nakazovanje osnovnih prenesenih pomenov besednih zvez, katerih sestavina je izlastnoimenski pridevnik, npr.:

Ábrahamov -a -o prid. *Abrahamov sin Izak; Abrahamova zgodba*; v zvezi **Abrahamova/abrahamova leta** *Letos praznujeva 25-letnico poroke in Abrahamova/abrahamova leta* |starost okoli petdeset let|; v zvezi **v Abrahamovem/abrahamovem naročju** *Odslej bodo počivali v Abrahamovem/abrahamovem naročju* |mrtvi| (< **Abraham**)

Sklep

Kritike predloga novega pravopisnega pravila (prvič izraženega že v *Načrtu* 1981) – ki je določalo, da se izlastnoimenski pridevniki na *-ov*, *-ev*, *-in* pišejo z malo začetnico, kadar ne izražajo svojilnega pomena – so temeljile na pragmatičnih, kulturoloških in jezikoslovnih argumentih.¹³ Ob tem se zdi kulturološka utemeljitev, da se izrazi posebnega razmerja in spoštovanja v slovenščini pišejo z veliko začetnico (SP 2001: § 110–114), najmočnejša za prihodnje prednostno normiranje velike začetnice pri izlastnoimenskih pridevniki na *-ov*, *-ev*, *-in*, kadar so sestavina stalnih besednih zvez oz. frazemov.¹⁴ S tem bi sledili tako načelu kulturnega izročila v slovenščini kot načelu upoštevanja rabne norme. In ne nazadnje je takšna tudi tradicija

12 Prim. Dobrovoljc, Jakop (2011: 187).

13 Prim. Urbančič (1978), Pogorelec (1982), Kržišnik (1982), Vidovič Muha (1982), Wraber (1982). Podrobneje o tem Jakop (2009: 6–8).

14 Na to sta opozorili že Pogorelec (1982: 67–70) in Kržišnik (1982: 43, 1992/93: 14–17).

pisanja v večini drugih (slovanskih) jezikov,¹⁵ npr. pri Hrvatih (*Adamova jabuka, Adamovo koljeno, Adamovo rebro, u Adamovu kostimu, Ahilova peta, Dieselov i dizelski motor, Pitagorin poučak, Parkinsonova bolest, Parkinsonov zakon*), Bosancih (*Ahilova peta, Arhimedov zakon, Celzijev stepen, Edipov kompleks, Parkinsonova bolest*), Čehih (*Achillova pata, Achillova šlacha, Dieselův motor, Pythagorova věta, Basedowova nemoc, Celsiův stupeň*), Slovakih (*Achillova päta, Celziova stupnica*), medtem ko se v srbsčini pridevnik v frazemih piše z malo začetnico (адамова јабука), vendar z veliko, kadar besedna zveza poimenuje duhovno lastnino (Питагорина теорема).¹⁶

Literatura in viri

- BAJEC, Anton, 1961/62: Pred izidom novega pravopisa. *Jezik in slovstvo* 7/1. 103–118.
- BREZNIK, Anton, 1920: *Slovenski pravopis*. Ljubljana: Jugoslovanska knjigarna.
- DOBROVOLJC, Helena, 2004: *Pravopisje na Slovenskem*. Ljubljana: Založba ZRC. (Zbirka Lingua Slovenica).
- –, 2008: Vpliv variantnega predpisa na jezikovno rabo (Šest let po izidu *Slovenskega pravopisa* 2001). Marko Jesenšek (ur.): *Od Megiserja do elektronske izdaje Pleteršnikovega slovarja*. Maribor: Filozofska fakulteta, Oddelek za slovanske jezike in književnosti (Zora 56).
- DOBROVOLJC, Helena, JAKOP, Nataša, 2011: *Sodobni pravopisni priročnik med normo in predpisom*. Ljubljana: Založba ZRC.
- GLONAR, Joža, 1936: *Slovar slovenskega jezika*. Ljubljana: Umetniška propaganda.
- JAKOP, Nataša, 2009: Osvetlitev rabe velike oz. male začetnice pri izlastnoimenskih pridevnikih s priponskimi obrazili -ov/-ev, -in v slovenščini. *Jezikoslovni zapiski* 15/1–2. 73–85.
- KOŠMRLJ - LEVAČIČ, Borislava, 1998: Izimensko strokovno izrazje. Marjeta Humar (ur.): *Slovensko naravoslovno tehnično izrazje: Zbornik referatov s Posvetovanja o slovenskem naravoslovno-tehničnem izrazju*. Ljubljana: Založba ZRC. 139–146.
- KRŽIŠNIK, Erika, 1982: Načelne pripombe k posameznim pravopisnim pravilom, popravki. *Spoznanja in pripombe javne razprave o Načrtu pravil za novi pravopis*. Ljubljana: Znanstveni inštitut Filozofske fakultete Univerze Edvarda Kardelja. 42–45.
- –, 1992/93: Pravopis v slovenski državi in slovenskem jezikoslovju. *Slava: debatni list* 6/1. 8–17.
- –, 2003: Frazeologija v slovenskem pravopisu 2001. *Slavistična revija* 51/2. 221–237.

15 Viri: za hrvaški jezik <<http://hjp.srce.hr/>>; češki jezik <www.pravidla.cz/>, <<http://prirucka.ujc.cas.cz/>>; za bosanski jezik Senahid Halilović, 2004, *Pravopis bosanskoga jezika: Za osnovne i srednje škole*, Zenica; za slovaški jezik *Průručka slovenského pravopisu pre školy*, Bratislava, 1986; za srbski jezik *Правопис србскога језика, Матица српска*, 1993; za ruski jezik *Правила русской орфографии и пунктуации*, Москва, 2001.

16 Podobno, vendar z malo začetnico tudi pri duhovni lastnini, je v ruščini (ахиллесова пята, дизель-мотор, базедова болезнь), kjer pa se z malo začetnico pišejo tudi na primer prebivalska imena (москвич), zato je primerjava normativne vrednosti začetnice z njimi precej oddaljena.

- LEVEC, Fran, 1899: *Slovenski pravopis*. Dunaj: Cesarska kraljeva zaloga šolskih knjig.
- Načrt pravil za novi slovenski pravopis, 1981. Ljubljana: SAZU, Inštitut za slovenski jezik (izd.) – Državna založba Slovenije (zal.).
- POGORELEC, Breda, 1982: Ob osnutku pravil slovenskega pravopisa. *Spoznanja in pripombe javne razprave o Načrtu pravil za novi pravopis*. Ljubljana: Znanstveni inštitut Filozofske fakultete Univerze Edvarda Kardelja. 59–71.
- SP 1935 = *Slovenski pravopis*. Anton Breznik, Fran Ramovš (ur.). Ljubljana: Znanstveno društvo.
- SP 1950 = *Slovenski pravopis*. Ljubljana: SAZU (izd.) – Državna založba Slovenije (zal.).
- SP 1962 = *Slovenski pravopis*. Ljubljana: SAZU (izd.) – Državna založba Slovenije (zal.).
- SP 2001 = *Slovenski pravopis* (Jože Toporišič idr.). Ljubljana: SAZU, Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU (izd.) – Založba ZRC (zal.).
- *SP 2003 = *Slovenski pravopis*. Elektronska izdaja. Ljubljana: SAZU, Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU (izd.) – Založba ZRC (zal.).
- SP1P 1990 = *Slovenski pravopis 1 – Pravila*. Ljubljana: SAZU, Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU (izd.) – DZS (zal.).
- SSKJ 1970–1991 = *Slovar slovenskega knjižnega jezika* I–V. 1970–1991. Ljubljana: SAZU, Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU (izd.) – Državna založba Slovenije (zal.).
- TOPORIŠIČ, Jože, 1992: *Enciklopedija slovenskega jezika*. Ljubljana: Cankarjeva založba.
- URBANČIČ, Boris, 1978: Nekaj pripomb k Načrtu pravil slovenskega pravopisa. *Slavistična revija* 26/1. 79–95.
- VIDOVIČ MUHA, Ada, 1982: O Načrtu pravil za novi slovenski pravopis. *Spoznanja in pripombe javne razprave o Načrtu pravil za novi pravopis*. Ljubljana: Znanstveni inštitut Filozofske fakultete Univerze Edvarda Kardelja. 121–125.
- WRABER, Tone, 1982: Volčin je Blagayev, ne blagayev!. *Spoznanja in pripombe javne razprave o Načrtu pravil za novi pravopis*. Ljubljana: Znanstveni inštitut Filozofske fakultete Univerze Edvarda Kardelja. 126–129.